

bevallotta, ezen fajt soha sem gyűjtötte, rögtön reá ismert, s a mint a múzeumi általános gyűjteményben levő példánynyal történt összehasonlítás igazolta is — nem tévedett. Ez az első példány ma is „Z. Kiss, Peér“ jelzéssel van meg a Nemzeti Múzeum magyar gyűjteményében.

Azután évente a mint a szünidő után megjelentem a múzeumban, Pável első szava az volt: „Hozott-e Laodicét?“ azonban körülményeim változván sohasem tudtam őt megörvendeztetni még néhány példánynyal. Csak 1902-ben, mostani állomáshelyemre Hadadra kerülvén jutott eszembe, hogy a *Laodice* után nézzek.

Hadadot Peértől, az első példány fogási helyétől, légvonalban mintegy 30—40 kmeter távolság választja el. A fogási helyek geographiai alkata nagyjában megegyezik; tudniillik mindenik alacsony dombos vidék. Hadadon május havától kezdve folyton kerestem s végre 1902. július 10-ikéi. reá is akadtam egy egészen észak-keletnek húzódó, — országutat szegélyező, — erdő szélén. Későbbben jelent meg mint az *Adippe* és *Paphia*, de jóval hamarabb mint az *Aglaja*. Egészen szeptember elejéig folyton található; ha nem is gyakori, de 10—20 példányt könnyen lehetne gyűjteni, sőt egy kis utánjárással valószínűleg többet is. Ellentétben a *Paphia*-val, mely az ott nagy mennyiségben termő *Rubus* virágot és bokrot látogatja, ez inkább a *Carduus*, *Eryngium* és *Dipsacus* fajokat keresi fel. Repülése jóval lassúbb s nem oly nyilalló mint a *Paphia*-é. Egyszer felkergetve csakhamar leül s könnyen fogható. Kis gyakorlattal az ember már repüléséről megismerheti. Reá akadtam ezenkívül Szilágy-Cseliben, a Völcsöki erdőben és a Csikói szorosban is.

Elhatároztam, hogy felkeresem a hernyóját is. Felfedezője, G. Kimov, azt írja róla (Schrift. der phys. oek. G. Königsberg 1872. 146. old.), hogy május és júniusig a *Viola caninán* él. Nálunk ezen növény nem fordul elő, ellenben a *Viola odorata* igen nagy mennyiségben tenyészik, de azon a szorgos keresés daczára sem találtam. Különben is ott, hol a pillangó repül alig van ibolya. Így elhatározásom egyelőre dugába dőlt, de talán a sokszor oly szerencsés véletlen erre is reá vezet. Komoly meggyőződése, hogy Erdélyben sokkal közönségesebb mint gondoljuk, de mindenütt csak kis területekre szorítkozik. Itt, — értesülesem szerint — Nagy-Szebenben, Szénaverősön (Nagy-Küküllő m.) és Segesvárt is gyűjtötték.

Az *A. Laodice* egyébíránt úgylátszik azon fajok közé tartozik, melyek szűk területen fellépve, néhány évig ott előfordulnak s

azután, olykor hosszú évek során át szinte eltűnnek. Így említi egy kurlandi buzgó gyűjtő, hogy Mitaunál 1878-ban fogta első ízben, de csak 20 év múlva (1898) találta újra, 1899-ben pedig nagyobb számban gyűjtötte, holott a csak kevéssel nyugatibb fekvésű Königsbergnél 1899-ben egyáltalában nem észlelték.

Különfélék.

A *Gracilaria Syringelláról.* A *Gracilaria Syringella* a Tineidák családjába tartozó lepke, felső szárnyai barnák; a hernyók zöldes színűek, sárgás fejjel. A fiatal hernyók rágják és csak későbbben csavarják össze a leveleket. A csavarodás szabályosabb, mint a *Botys*-fajoknál, mert csak egy levelet használnak és azt lefelé csavarják. Hogy a tekercs erősebb legyen, szálakkal is megerősítik, azonkívül pedig az összesodródás megkönnyítésére a levél alsó felén a főérbe — egymástól bizonyos távolságra — 5–6 lyukat rágnak. A tekercs két végén csúcsban végződik. Egy tekercsben a *Gracilaria Syringella* hernyóinak száma rendszeren 2—8, de néha 12 is és rendszerint a tekercs alsó végén tartózkodnak. Van rá eset, bár nagyon ritkán, hogy a hernyók a tekercshez még egy levelet erősítenek, de ezt a másik levelet nem sodorják össze, hanem táplálkozásra használják és nemcsak az epidermist rágják le, hanem az egész levéllemezt is megeszik. A hernyók a bebábozódás előtt a tekercsset elhagyják, s kissé megsárgulnak. Megtörténik, hogy egyes hernyók a tekercsből való eltávozás előtt egy-két napig nyugtalanul mozognak ide és tova. Azt is tapasztaltam, hogy egyesek, mikor bebábozódnak a rendes burkon kívül, még két fonalcsomót is szőnek, ezen fonalcsomóval még jobbaa biztosítják bábállapotuk nyugodalmát. A ki nagyon sok hernyót vizsgált, ráakadhatott olyanra is, mely nyugadalmi állapotba, illetőleg bábállapotba ment át, de védő burka alig képződött. Az ilyen, vagy nagyon vékony, vagy nem egész burokkal bíró bábokból nem fejlődtek ki a lepkék. A hernyók közül is többen elpusztulnak, ha azon hernyók, melyeknek bebábozódása hamarabb történik, lyukat rágnak a tekercsen, mert ilyenkor nincsenek az esőtől megvédve. A *Gracilaria* hernyóinak ellensége valamely fürkésződarázs lárvája, mely a hernyók közelében tartózkodik és nedveiket szívja. A lárvá táplálkozására szánt hernyó mumiaként fekszik a lárva mellett és